

Май, 2025

Чишмә башы

Жир йөзәндә тынычлык, дуслык, мәрхәмәтлелек, гаделлек булсын!

1 Май – илебез байлыгын булдыруда хезмәт иткән бөтен кешеләр бәйрәме. Көн саен үзенең хезмәте белән Ватанын һәм гаиләсен чәчәк аттыручы бөтен халык бәйрәме.

1 май чын-чынлап яз килүен белдерә. Нәкъ менә бу айда алмагачлар, шомырлар ап-ак чәчкәгә күмелә. Бар җиһан гүя әкияти дөньяны хәтерләтә.

Барыгызны да яшел чирәмнәре шытып чыккан, каеннары яфрак ярган яз бәйрәме белән котлыйбыз. Яз сулышы күңелегезгә нур өстәсен. Бәхет кояшы көннән-көн яктыра барсын, йөрәгегез хискә тулсын, һәрвакыт яшә булсын. Гомерегез дә яз көне кебек якты, кояшлы, аяз күкле, нурлы булсын.

Ә сез 1 май бәйрәме тарихын беләсезме?

Әмма эчкарәк кереп китсәк, аның тарихы бөтенләй башка, албәттә. Ул XIX гасыр ахырында эшчеләрнең үз хокуклары өчен көрәше нәтижәсендә барлыкка килә. 1886 елда Чикаго шәһәрендә эшчеләр эш көнен 8 сәгатькә калдыру таләбе белән митингка чыга. Тагын 3 елдан Париж конгрессы бу датаны Хезмәтчәннәрнең бөтендөнья теләктәшлегенә күнә дип атый. Русия империясендә ул беренче тапкыр 1890 елда Варшавада (империя составында булган Польша башкаласында) билгеләп үтелә, соңрак Петербург, Мәскәү кушылып китә. Большевиклар чорында бу көн бәйрәм төсә ала, демонстрацияләр үткәрелә. Совет чорынан соң аның идеологик мәгънәсе югалды, албәттә. Ә соңгы тантаналы парад 1990 елда үтте.

Хәзер инде 1 май Яз һәм хезмәт көне буларак билгеләнә. Шулай да котлауларда әле булса “Тынычлык! Хезмәт! Май!” дигән язлар яшәп килә. Тагын бер кат Бәйрәм белән!

Май ае

Каршы алып Май аен
Яфрагын ярган каен.
Шытып чыккан үләннәр,
Яшеллеккә күмгәннәр.
Беренче Май бәйрәме,
Кулда чәчәк бәйләме!
Йөрәкләрдә бер теләк-
Тынычлык илгә кирәк!.

Еламасын аналар,
Югалмасын балалар!.
Сугыш уты янмасын,
Бала ятим калмасын!
Диеп кабатлый ана,
Сүзе җилгә тарала.

Кошлар отып алганнар,
Сүзне җырга салганнар,
Нинди матур Жир шары!
Бармы шундый жир
тагы?!.
Кояш нуры иркәли,
Ләйсән яңгыр сибәли.

Бөек Жңңүгә 80 ел

Онытмыйк Жңңү көнөн

Кырык бернең 22 июнь
Илебездә таң атты
Сызгырып төшкән
бомбалар,
Халкыбызны уятты.
Фашист илбасарлары,
Басып керде илебезгә.
Туплар шартлап,
самолетлар,
Очты тыныч күтебездә.
Күпме кайгы, күпме хәсрәт,
Безгә Гитлер китерде.
Туптан атып, бомба бәреп,
Шәһәрләрне жимерде.
Бөтен халык күтәрелде,
Сакларга, — дип илебезне.
Яше-карты, һәммәсә дә,
Безнең туган жиребезне.

Фронтовикларыбыз
көрәште,
Аямыйча үзләрен.
Ант иттеләр
жиңелмәскә,
Үтәделәр сүзләрен.
Ә тылдагы хатын-
кызлар,
Әби-бабай, балалар.
Үтәделәр өчәр норма,
Көне-төне дә алар.
Бергәләшеп көрәшүләр,
Безгә жңңү китерде.
Кырык бишнең 9 нчы
май,
Илбасарлар жиңелде.
Тугызынчы май, бәйрәм
көн.
Жңңү көне ул безнең.
Каршы алыык,
онытмыйча,
Һәрбер елын ул көннең.

9 Май – илебез тарихында һәм Россиянең һәр гаиләсе
тормышында мөһим һәм онытылмас дата. Без
үзебезне бердәм һәм көчле халык итеп тойган башка
мондый көн юк. Бөек Ватан сугышы – ул безнең уртак
кайгыбыз, ә Бөек Жңңү – уртак шатлыгыбыз.
Сугыш юлларының һәм сынауларының исәбе-хисабы
юк. Бу көнне якынайту өчен солдатлар яуга
күтәрелгән. Тылда аналар, хатын-кызлар һәм балалар
көч житмәстәй авыр хезмәт башкарган. Һәм бүген,
дистәләгән еллар үткәч, без аларның һәркайсының
батырлыгы алдында баш иябез. Сугыш кырларында
ятып калган, лагерьларда жәфа чиккән, ачлыктан һәм
каты яралардан һәлак булган, Туган ил бөтенлеге һәм
бәйсезлеге, халыкларның тормышка хокуклары өчен
гомерләрен биргән кешеләрнең барысын да искә
алабыз.

Бу якты һәм матур май бәйрәме һәркайсыбыз өчен
горурлык чыганагы булсын, йөрәкләребезне шатлыкка
күмсен, яшәргә дәрт һәм туган ягыбыз иминлеге өчен
эшләргә көч бирсен! Ак бәхетләр, аяз күк йөзе,
күнелләрегезгә жылылык һәм гаиләләрегезгә иминлек
телибез.

Бүгенге көндә Ватаныбызны саклап көрәшкән ир-
егетләребезнең исән-имин әйләнеп
кайтуларын, гаиләләренең аларны сөнөп каршы
алуларын телибез.

Авылдашларыбыз- илнең каһарман уллары

Безнең Өчиле жирлегенә 5 авыл керә: Өчиле, Югары Бирәзә, Күкчә-Бирәзә, Иске –Йорт,
Чиканас авыллары. Бөек Ватан сугышы башлануга, якташларыбыз илебез өчен барган аяусыз
көрәшкә күтәрелә. Ир-егетләр сугышка, бабайлар, әбиләр, хатын-кызлар, бала-чага тылдагы
хезмәткә керешә.

Сугышка 5 авылдан 461 ир-егет китә.

Чиканас авылыннан: 112 кеше китә, 84 кеше яу кырында ятып кала, 28 кеше әйләнеп кайта.

Өчиле авылыннан: 74 кеше китә, 49 кеше һәлак була, 25 е исән – имин кайта.

Иске Йорт авылыннан 111 кешенең 40 ы үлеп кала, 71 е кайта.

Югары Бирәзәдән 79 кеше китә ,61 е ятып кала, 18 кеше кайта.

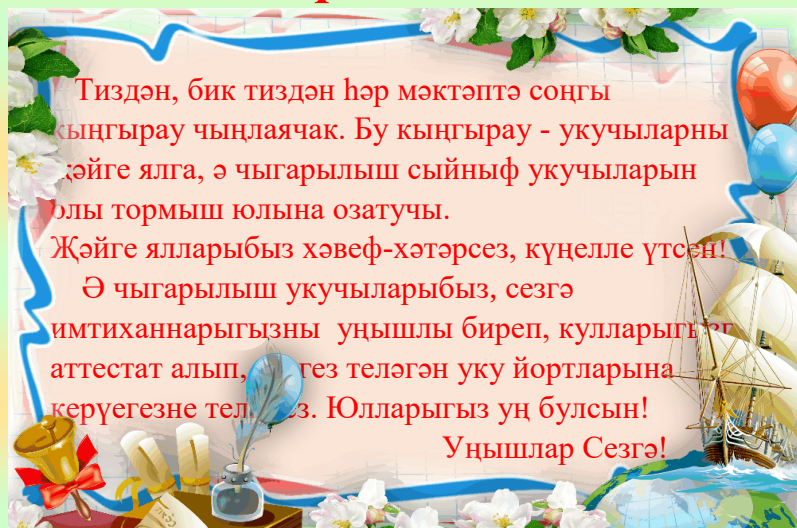
Күкчә-Бирәзәдән 85 кеше сугышка китә. 25 е исән кайта, 60 ы сугыш кырында ятып кала.

Кызганыч, бүгенге көндә жирлегебездә бер сугыш ветераны да калмады инде.

Һәлак булган, хәбәрсез югалган авылдашларыбыз истәлегенә һәр авылда һәйкәлләр куелган.

Авил халкы аларны карап, чистартып тора.

Кыңгыраулы мәктәп еллары...

Мәктәп, мәктәп... һәр кеше өчен дә кадерле, изге булган сүзләрдер бу. Чөнки бу тормышта һәркем «мәктәп» дигән олы тормыш баскычын уза. Балалык, яшүсмер еллары, беренче тәҗрибә туплау да мәктәптә уку чорына туры килә. Ул елларны күңелле һәм нәтиҗәле итеп үткәргән кешеләр олы тормыш юлына аяк баскач та югалып калмый, үз сукмакларын, үз юлларын таба ала. Чөнки мәктәптә алынган белем һәм тәрбия балага гомерлек юлдаш, маяк, нигез ташы була...

Мәктәп җырларда җырлана, поэзия, прозада да урыны киң аның. Ә мазәкләр... Мазәксез мәктәп мәктәпме инде ул!

Бер малай мәктәптән өенә

кайтып керә:

– Җитте! Бүтән бу
мәктәбегезгә ике аягымның
берсен дә атламыйм!

– Нишләп?

– Укый белмим, яза белмим,
ә сөйләшеп утырырга рөхсәт
итмиләр.

Укытучы:
-Вәли, дәресеңә гыйтә әле. Кем
булышты өй эшен эшләргә?
Вәли:
-Белмим, мин йоклаган
идем.

Әби оныгы белән
мәктәп-мәктәп
уйнадылар. Соңыннан
оның әби оныгы
урнына дәрес
азерлагән абайлап
алды.

Тәүлек буга
йокламагыз!

Спорт белән
шөгыльләнегез!

Китаплар
укыгыз яки
тыңлагыз!

Яңа белем-
күнекмәләр
үзләштерегез!

Көн саен
тышта, саф
һавада
йөрегез!

Жәйге ялга
алтын киңәшләр

Әллә
кайчаннан
ниятләп
йөргән эшнә
башлагыз!

Йорт
эшләрендә
булышыгыз!

Куркынычсызлык
кагыйдәләрен
исегездән
чыгармагыз!

